छत्तीसगढ़ माध्यमिक शिक्षा मण्डल, रायपुर
शैक्षणिक सत्र 2021–22 माह अक्टूबर
असाइनमेंट–03
कक्षा – दसवीं
विषय – संस्कृतम्

पूर्णांक–20

निर्देश :– सर्वेषां प्रश्नानां समाधानं यथा निर्दिष्टं कुरुत।

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः

प्रश्न 1 "स्वामी आत्मानन्दः" इति पाठाधारेण अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत –

अंक–1 × 4 = 4

(क) स्वामी आत्मानन्दस्य किं ध्येय वाक्यं सर्वप्रशंसितम्?
(ख) 1938 तमे खीष्ट्राब्दे आत्मानन्दस्य पिता कुत्र शिक्षकरुपेण नियुक्त?
(ग) तुलेन्द्रस्य बालमनसि सेवाभावना बीजं कथं स्फुटितम्?
(घ) नारायणपुरे स्थापित–रामकृष्ण–आश्रमेण कानि–कानि सञ्चालितानि सन्ति?

प्रश्न 2 अधोलिखितं श्लोकं पठित्वा निर्देशानुसारेण उत्तरत – **अंक–1 × 4 = 4**

"शस्त्रहता न हि हता रिपवो भवन्ति,
प्रज्ञाहतास्तुरिपवः सुहता भवन्ति।
शस्त्रं निहन्ति पुरुषस्य शरीरमेकम्,
प्रज्ञा कुलञ्च विभवञ्च यशञ्च हन्ति।।"

प्रश्ना :–
(क) प्रज्ञा पुरुषस्य कानि–कानि हन्ति? (पूर्णवाक्येन उत्तरत)
(ख) 'प्रज्ञाहताः तु रिपवः सुहता भवन्ति' अस्मिन् वाक्ये 'भवन्ति' इति क्रियापदस्य कर्तृपदं लिखत।
(ग) 'रिपवः' पदस्य द्वे विलोमपदे लिखत।
(घ) 'सुहता' पदस्य प्रकृति–प्रत्ययो पृथक कुरुत।

प्रश्न 3 अधोलिखितेषु प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृत भाषया लिखत – **अंक–1 × 4 = 4**

(क) सर्वविद्या कुत्र अस्ति?
(ख) तक्रं कदा पिबेत्?
(ग) कस्य सङ्गठनं कौशलमपूर्वमासीत्?
(घ) धनीरामः कस्याः पतिरासीत्?

प्रश्न 4 अधोलिखितेषु वाक्येषु रेखाङ्किकत पदानां समासविग्रहं कृत्वा वाक्यानि पुनः लिखत –

अंक–1 × 4 = 4

(क) नास्ति विद्यासमं चक्षुः।
(ख) दिगम्बरः गच्छति स्म।
(ग) बिलासपुरे बिलासा चतुष्पथम् अस्ति।
(घ) पितापुत्रौ सेवाश्रमम् अगच्छताम्।

क्रमशः......02

Confidencial Ram. Cgbse Assignment Year 2021-22

प्रश्न 5 अधोलिखितेषु रेखाङ्कित पदानां (प्रकृति प्रत्यय) संयोज्य वाक्यानि पुनः लिखत–

अंक–1 × 4 = 4

(क) दिन+ठञ् क्रिया मया सम्पन्ना।

(ख) निखिलात्मानन्देन **अपूर्वं नेतृ+त्वं प्रदत्तम्।**

(ग) वर्ष+ठक् परीक्षा कदा अस्ति।

(घ) गङ्गा पवित्र+तल्+टाप् नदी अस्ति।